



EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 6.11.2007  
KOM(2007) 678 galutinis

**KOMISIJOS ATASKAITA**

**SANGLAUDOS FONDO METINĖ ATASKAITA (2006 m.)**

## TURINYS

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| SANGLAUDOS FONDO METINĖ ATASKAITA (2006 m.) .....         | 3  |
| 1. Biudžeto vykdymas .....                                | 3  |
| 2. Ekonominė aplinka ir sąlygos .....                     | 9  |
| 3. Koordinavimas su transporto ir aplinkos politika ..... | 10 |
| 3.1. Transportas .....                                    | 10 |
| 3.2. Aplinka .....                                        | 11 |
| 4. Patikrinimai .....                                     | 11 |
| 5. Pažeidimai ir pagalbos sustabdymas .....               | 12 |
| 6. Vertinimas .....                                       | 13 |
| 7. Naujoji 2007–2013 m. reglamentavimo sistema .....      | 14 |
| 8. Informavimas ir viešumas .....                         | 14 |

## SANGLAUDOS FONDO METINĖ ATASKAITA (2006 m.)

Ši ataskaita teikiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1164/1994, įsteigiančio Sanglaudos fondo, 14 straipsnio 1 dalį. Joje apžvelgiama Sanglaudos fondo veikla 2006 m.

### 1. BIUDŽETO VYKDYMAS

2006 m. įsipareigojimams trylikai pagalbą gaunančių valstybių narių iš Sanglaudos fondo skirta 6 032 082 110 EUR (dabartinėmis kainomis). Į šią sumą įtraukti techninės pagalbos kreditai (8 100 000 EUR). Reikėtų paminėti, kad dėl išaugusios šalies ekonomikos nuo 2004 m. sausio 1 d. Airija nėra tinkama valstybė pagalbai gauti. Nuo įstojimo į Europos Sąjungą (t. y. nuo 2007 m. sausio 1 d.) Rumunija ir Bulgarija gali gauti pagalbą iš Sanglaudos fondo, tačiau į 2006 m. ataskaitą šios šalys neįtrauktos.

Įsipareigojimų asignavimai buvo visiškai panaudoti ir į 2007 m. asignavimų neperkelta.

**1 lentelė. Įsipareigojimų vykdymas 2006 m. (eurais)**

| Įsipareigojimų asignavimai             | Pradinės lėšos | Pokyčiai | Galutinės lėšos | Panaudotos lėšos | Panaikinti asignavimai | Į 2007 m. perkeltos lėšos |
|----------------------------------------|----------------|----------|-----------------|------------------|------------------------|---------------------------|
| <b>2006 m. biudžetas</b>               | 6 032 082 110  | -        | 6 032 082 110   | 6 032 082 110    | -                      | -                         |
| <b>Iš 2005 m. perkelti asignavimai</b> | -              | -        | -               | -                | -                      | -                         |
| <b>Vėl paskirti asignavimai</b>        | -              | -        | -               | -                | -                      | -                         |
| <b>Grąžintos lėšos</b>                 | -              | -        | -               | -                | -                      | -                         |
| <b>IŠ VISO</b>                         | 6 032 082 110  | -        | 6 032 082 110   | 6 032 082 110    | -                      | -                         |

**2 lentelė. Mokėjimų vykdymas 2006 m. (eurais)**

| Mokėjimų asignavimai                   | Pradinės lėšos | Pokyčiai      | Galutinės lėšos | Panaudotos lėšos | Panaikinti asignavimai | Į 2007 m. perkeltos lėšos |
|----------------------------------------|----------------|---------------|-----------------|------------------|------------------------|---------------------------|
| <b>2006 m. biudžetas</b>               | 3 515 408 175  | - 500 000 000 | 3 020 358 175   | 3 015 989 461    | 4 368 713              | -                         |
| <b>Iš 2005 m. perkelti asignavimai</b> | -              | -             | -               | -                | -                      | -                         |
| <b>Vėl paskirti asignavimai</b>        | 60 776         | -             | -               | -                | -                      | 60 776                    |
| <b>Grąžintos lėšos</b>                 | -              | -             | -               | -                | -                      | -                         |
| <b>IŠ VISO</b>                         | 3 515 468 951  | -500 000 000  | 3 020 358 175   | 3 015 989 461    | 4 368 713              | 60 776                    |

Per pirmuosius devynis 2006 m. mėnesius mokėjimai buvo vykdomi vis sparčiau ir 2006 m. rugsėjo mėn. pabaigoje pasiekė 2005 m. lapkričio mėn. pabaigos lygį. Tačiau likusių asignavimų nebuvo įmanoma panaudoti vadovaujantis gero finansų

valdymo principu, ir iš viso 500 mln. EUR mokėjimų asignavimų buvo perkelta iš Sanglaudos fondo į Europos regioninės plėtros fondą (ERFF) (vykdant bendrą perkėlimo procedūrą kartu su kitais struktūriniais fondais). Pagal šią perkeltą sumą galima spręsti, kad 2006 m. buvo panaudota apie 99,8 % mokėjimų asignavimų. Tolesnėse lentelėse (3, 4 ir 5) parodyta, kaip atskiros valstybės narės panaudojo asignavimus.

**Asignavimų biudžeto įgyvendinimas valstybėse narėse 2006 m. :**

**3 lentelė. Įsipareigojimų asignavimai 2006 m. (eurais) (įskaitant techninę pagalbą)**

| Valstybė narė                    | Aplinka              |               | Transportas          |               | Techninė pagalba  | IŠ VISO              |                |
|----------------------------------|----------------------|---------------|----------------------|---------------|-------------------|----------------------|----------------|
|                                  | Suma                 | %             | Suma                 | %             | Suma              | Suma                 | VN visos sumos |
| Ispanija                         | 1 045 081 820        | 57,6 %        | 769 323 551          | 42,4 %        | 315 453           | 1 814 720 824        | 30,0 %         |
| Graikija                         | 191 616 437          | 38,8 %        | 298 556 462          | 60,4 %        | 4 026 467         | 494 199 366          | 8,4 %          |
| Portugalija                      | 273 923 751          | 55,4 %        | 218 291 973          | 44,2 %        | 1 983 642         | 494 199 366          | 8,2 %          |
| Kipras                           | 15 599 762           | 75,5 %        | 5 058 456            | 24,5 %        | -                 | 20 658 218           | 0,3 %          |
| Čekija                           | 169 425 877          | 46,6 %        | 192 728 948          | 53,0 %        | 1 343 504         | 363 498 329          | 6,0 %          |
| Estija                           | 51 641 255           | 45,3 %        | 59 936 657           | 52,5 %        | 2 505 460         | 114 083 372          | 1,9 %          |
| Vengrija                         | 210 331 313          | 49,3 %        | 209 390 382          | 49,1 %        | 6 910 457         | 426 632 152          | 7,1 %          |
| Latvija                          | 84 648 355           | 50,3 %        | 75 472 277           | 44,9 %        | 8 112 593         | 168 233 225          | 2,8%           |
| Lietuva                          | 121 403 548          | 53,7 %        | 99 888 363           | 44,2 %        | 4 807 152         | 226 099 063          | 3,7 %          |
| Malta                            | 4 305 250            | 51,0 %        | 4 075 480            | 48,3 %        | 65 171            | 8 445 901            | 0,1 %          |
| Lenkija                          | 751 359 517          | 46,9 %        | 828 944 996          | 51,7 %        | 21 905 810        | 1 602 210 323        | 26,5 %         |
| Slovakija                        | 79 712 721           | 36,4 %        | 138 255 724          | 63,2 %        | 826 055           | 218 794 500          | 3,6 %          |
| Slovėnija                        | 27 925 173           | 38,6 %        | 44 270 658           | 61,2 %        | 165 000           | 72 360 831           | 1,2 %          |
| <b>IŠ VISO</b>                   | <b>3 026 974 779</b> | <b>50,1 %</b> | <b>2 944 193 927</b> | <b>48,9 %</b> | <b>52 966 764</b> | <b>6 024 135 470</b> | <b>100 %</b>   |
| Administracinė techninė pagalba. | -                    | -             | -                    | -             | 4 218 779         | 4 218 779            | -              |

**4 lentelė. Mokėjimų asignavimai 2006 m. (eurais) (įskaitant techninę pagalbą)**

Naujųjų valstybių narių duomenys atitinka tik Sanglaudos fondo mokėjimus pagal projektus, patvirtintus po 2004 m. gegužės 1 d. (t. y. juose neatsižvelgiama į ISPA projektams skirtą pasirengimo narystei paramą). Lentelėje Nr. 5 parodyti 2006 m. atlikti mokėjimai pagal prieš stojimą patvirtintus ISPA projektus.

| Valstybė narė                    | Aplinka       |        | Transportas   |         | Techninė pagalba | IŠ VISO       |                |
|----------------------------------|---------------|--------|---------------|---------|------------------|---------------|----------------|
|                                  | Suma          | %      | Suma          | %       | Suma             | Suma          | VN visos sumos |
| Ispanija                         | 558 740 071   | 43,6 % | 723 413 784   | 56,4 %  | 819 183          | 1 282 973 038 | 47,0 %         |
| Graikija                         | 194 069 922   | 40,2 % | 289 132 091   | 59,8 %  | -                | 483 202 013   | 17,7 %         |
| Airija                           | 27 991 936    | 70,8 % | 11 521 393    | 29,2 %  | -                | 39 513 329    | 1,4 %          |
| Portugalija                      | 148 750 484   | 73,1 % | 53 874 121    | 26,5 %  | 899 853          | 203 524 458   | 7,5 %          |
| Kipras                           | -             | 0,0 %  | 6 001 512     | 100,0 % | -                | 6 001 512     | 0,2 %          |
| Čekija                           | 32 982 124    | 26,2 % | 92 544 105    | 73,6 %  | 278 460          | 125 804 689   | 4,6 %          |
| Estija                           | 6 769 474     | 17,0 % | 32 972 870    | 82,9 %  | 23 322           | 39 765 666    | 1,5 %          |
| Vengrija                         | 82 157 579    | 70,9 % | 33 767 249    | 29,1 %  | -                | 115 924 828   | 4,2 %          |
| Latvija                          | 14 060 182    | 23,4 % | 42 930 570    | 71,5 %  | 3 075 450        | 60 066 202    | 2,2 %          |
| Lietuva                          | 17 587 842    | 36,0 % | 31 243 260    | 64,0 %  | -                | 48 831 102    | 1,8 %          |
| Malta                            | -             | 0,0 %  | 2 591 637     | 100,0 % | -                | 2 591 637     | 0,1 %          |
| Lenkija                          | 15 601 766    | 6,1 %  | 239 697 120   | 93,7 %  | 589 292          | 255 888 178   | 9,4 %          |
| Slovakija                        | 18 811 566    | 58,7 % | 13 218 768    | 41,3 %  | -                | 32 030 334    | 1,2 %          |
| Slovėnija                        | 7 502 018     | 24,1 % | 23 651 860    | 75,9 %  | -                | 31 153 878    | 1,1 %          |
| Nenustatyta                      | -             | 0,0 %  | -             | 0,0 %   | 965 686          | 965 686       | 0,0 %          |
| IŠ VISO                          | 1 125 024 964 | 41,2 % | 1 596 560 340 | 58,5 %  | 6 651 246        | 2 728 236 550 | 100 %          |
| Administracinė techninė pagalba. | -             | -      | -             | -       | 1 625 128        | 1 625 128     | -              |

**5 lentelė. Naujosios valstybės narės: 2006 m. pagal ankstesnius ISPA projektus atlikti mokėjimai**

| Valstybė narė | Aplinka     |        | Transportas |        | Techninė pagalba | IŠ VISO     |                |
|---------------|-------------|--------|-------------|--------|------------------|-------------|----------------|
|               | Suma        | %      | Suma        | %      | Suma             | Suma        | VN visos sumos |
| Čekija        | 48 347 040  | 35,8 % | 86 126 672  | 63,8 % | 448 521          | 134 922 233 | 19,8 %         |
| Estija        | 17 872 983  | 55,6 % | 13 213 810  | 41,1 % | 1 036 078        | 32 122 871  | 4,7 %          |
| Vengrija      | 42 045 203  | 54,0 % | 34 943 145  | 44,9 % | 856 649          | 77 844 997  | 11,4 %         |
| Latvija       | 12 195 774  | 24,8 % | 33 083 549  | 67,3 % | 3 890 083        | 49 169 406  | 7,2 %          |
| Lietuva       | 21 227 151  | 55,0 % | 15 421 582  | 39,9 % | 1 955 102        | 38 603 835  | 5,7 %          |
| Lenkija       | 136 381 574 | 51,4 % | 126 946 209 | 47,9 % | 1 872 421        | 265 200 204 | 38,9 %         |
| Slovakija     | 33 197 820  | 43,6 % | 40 809 790  | 53,6 % | 2 120 189        | 76 127 799  | 11,2 %         |
| Slovėnija     | 5 176 729   | 73,4 % | 1 875 000   | 26,6 % | 0                | 7 051 729   | 1,0 %          |
| IŠ VISO       | 316 444 274 | 46,5 % | 352 419 757 | 51,7 % | 12 179 043       | 681 043 074 | 100 %          |

Šioje lentelėje parodyta, kaip kiekviena šalis vykdė įsipareigojimus 2000–2006 m. (įskaitant techninę pagalbą):

**6 lentelė. Valstybių narių įsipareigojimų vykdymas (eurais) 2000–2006 m. (įskaitant techninę pagalbą)**

| Valstybė narė | Asignavimai<br>2000–2006 m. | 2000 m.       | 2001 m.       | 2002 m.       | 2003 m.       | 2004 m.       | 2005 m.       | 2006 m.       | IŠ VISO        |
|---------------|-----------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Ispanija      | 12 067 110 566              | 1 601 305 968 | 1 676 893 850 | 1 973 389 704 | 1 543 094 747 | 1 702 761 789 | 1 806 465 241 | 1 814 720 824 | 12 118 632 123 |
| Graikija      | 3 307 420 974               | 435 532 521   | 467 400 382   | 335 157 938   | 529 459 151   | 535 843 689   | 438 083 755   | 494 199 366   | 3 235 676 802  |
| Airija        | 584 614 000                 | 169 624 664   | 115 000 000   | 182 661 340   | 117 322 580   |               |               |               | 584 608 584    |
| Portugalija   | 3 308 065 713               | 450 770 587   | 455 699 130   | 296 780 734   | 648 181 282   | 479 843 079   | 491 649 967   | 494 199 366   | 3 317 124 145  |
| 4 EUR         | 19 267 211 253              | 2 657 233 740 | 2 714 993 362 | 2 787 989 716 | 2 838 057 760 | 2 718 448 557 | 2 736 198 963 | 2 803 119 556 | 19 256 041 654 |
| Kipras        | 54 065 989                  |               |               |               |               | 18 257 000    | 15 099 477    | 20 658 218    | 54 014 695     |
| Čekija        | 937 882 036                 |               |               |               |               | 316 898 031   | 256 811 441   | 363 498 329   | 937 207 801    |
| Estija        | 308 576 628                 |               |               |               |               | 105 696 235   | 89 794 099    | 114 083 372   | 309 573 706    |
| Vengrija      | 1 115 106 832               |               |               |               |               | 376 433 000   | 310 982 360   | 426 632 152   | 1 114 047 512  |
| Latvija       | 518 407 608                 |               |               |               |               | 189 965 775   | 157 667 664   | 168 233 225   | 515 866 664    |
| Lietuva       | 609 432 251                 |               |               |               |               | 209 572 000   | 173 199 790   | 226 099 063   | 608 870 853    |
| Malta         | 21 938 260                  |               |               |               |               | 7 418 000     | 6 102 388     | 8 445 901     | 21 966 289     |
| Lenkija       | 4 186 767 157               |               |               |               |               | 1 414 638 404 | 1 166 908 584 | 1 602 210 323 | 4 183 757 311  |
| Slovakija     | 571 744 353                 |               |               |               |               | 192 974 000   | 159 432 592   | 218 794 500   | 571 201 092    |
| Slovėnija     | 188 021 130                 |               |               |               |               | 64 946 467    | 51 835 729    | 72 360 831    | 189 143 027    |
| 10 EUR        | 8 511 942 244               |               |               |               |               | 2 896 798 912 | 2 387 834 124 | 3 221 015 914 | 8 505 648 950  |
| IŠ VISO       | 27 779 153 497              | 2 657 233 740 | 2 714 993 362 | 2 787 989 716 | 2 838 057 760 | 5 615 247 469 | 5 124 033 087 | 6 024 135 470 | 27 761 690 604 |

**2000–2006 m. apžvalga (įskaitant neįvykdytus įsipareigojimus (įskaitant RAL))**

2006 m. pabaigoje neįvykdyti 2000–2006 m. laikotarpio įsipareigojimai siekė 15 682 mln. EUR (13 206 mln. EUR – Sanglaudos fondo ir 2 476 mln. EUR – pagal ankstesnius ISPA projektus). Ši palyginti nemaža neįvykdytų įsipareigojimų dalis apima beveik trejus įsipareigojimų metus ir tai, be kitų priežasčių, galima paaiškinti tuo, kad infrastruktūros projektams įgyvendinti reikia daug laiko, nes jie dažnai būna sudėtingi ir stambūs. Kita, mažiau svarbi priežastis – Sanglaudos fondui netaikoma savaiminio įsipareigojimų panaikinimo taisyklė (taisyklė „N+2“), kuri taikoma struktūriniais fondams.

**7.1 lentelė. Sanglaudos fondo patvirtintos lėšos 2000–2006 m. (įskaitant RAL)<sup>1</sup>**

| Šalis                | Grynieji įsipareigojimai | Sumokėta              | RAL                   |
|----------------------|--------------------------|-----------------------|-----------------------|
| <b>Graikija</b>      | 2 815 806 760            | 1 236 273 691         | 1 579 533 069         |
| <b>Airija</b>        | 575 411 134              | 517 830 136           | 57 580 998            |
| <b>Portugalija</b>   | 3 128 862 926            | 1 467 756 462         | 1 661 106 465         |
| <b>Ispanija</b>      | 11 773 161 809           | 7 383 381 713         | 4 389 780 096         |
| <b>IŠ VISO ES-4</b>  | <b>18.293.242.629</b>    | <b>10.605.242.001</b> | <b>7.688.000.628</b>  |
| <b>Kipras</b>        | 54 014 695               | 11 059 968            | 42 954 727            |
| <b>Čekija</b>        | 748 976 735              | 141 131 405           | 607 845 330           |
| <b>Estija</b>        | 242 449 651              | 39 765 666            | 202 683 985           |
| <b>Vengrija</b>      | 812 924 360              | 185 512 701           | 627 411 659           |
| <b>Latvija</b>       | 376 863 199              | 79 841 253            | 297 021 946           |
| <b>Lietuva</b>       | 517 642 688              | 97 697 349            | 419 945 339           |
| <b>Malta</b>         | 21 966 289               | 2 591 637             | 19 374 652            |
| <b>Lenkija</b>       | 3 191 270 327            | 255 730 261           | 2 935 540 066         |
| <b>Slovakija</b>     | 264 254 882              | 32030 334             | 232 224 548           |
| <b>Slovėnija</b>     | 172 654 702              | 39 651 472            | 133 003 230           |
| <b>IŠ VISO ES-10</b> | <b>6 403 017 528</b>     | <b>885 012 045</b>    | <b>5 518 005 483</b>  |
| <b>IŠ VISO</b>       | <b>24 696 260 157</b>    | <b>11 490 254 046</b> | <b>13 206 006 111</b> |

<sup>1</sup> Įsipareigojimų suma mažesnė nei asignavimai (žr. 6 lentelę), nes įsipareigojimai dėl nepanaudotų lėšų buvo panaikinti, o kai kurie projektai buvo pabaigti.

**7.2 lentelė. Ankstesniems ISPA projektams patvirtintos lėšos 2000–2006 m. (įskaitant RAL)**

| Šalis          | Grynieji įsipareigojimai | Sumokėta             | RAL                  |
|----------------|--------------------------|----------------------|----------------------|
| Čekija         | 479 117 990              | 351 044 435          | 128 073 555          |
| Estija         | 185 251 384              | 121 573 113          | 63 678 271           |
| Vengrija       | 669 677 980              | 307 713 993          | 361 963 987          |
| Latvija        | 333 856 759              | 183 662 936          | 150 193 823          |
| Lietuva        | 307 765 169              | 161 019 456          | 146 745 712          |
| Lenkija        | 2 444 163 012            | 1 093 425 990        | 1 349 686 751        |
| Slovakija      | 501 995 906              | 263 375 354          | 238 620 552          |
| Slovėnija      | 83 499 178               | 45 820 204           | 37 678 974           |
| <b>IŠ VISO</b> | <b>5 005 327 377</b>     | <b>2 527 635 482</b> | <b>2 476 641 625</b> |

**1993–1999 m. biudžeto įgyvendinimas**

2006 m. likę asignavimai už 1993–1999 m. pakito taip:

**8 lentelė. 1993–1999 m. priimtų įsipareigojimų vykdymas 2006 m. (eurais)**

| Valstybė narė      | Pradinė neįvykdytų įsipareigojimų suma | Panaikinti įsipareigojimai | Mokėjimai          | Galutinė neįvykdytų įsipareigojimų suma |
|--------------------|----------------------------------------|----------------------------|--------------------|-----------------------------------------|
| <b>Ispanija</b>    | 204 299 149                            | 17 163 676                 | 99 864 092         | 87 271 381                              |
| <b>Graikija</b>    | 82 165 494                             | 52 585 827                 | 3 476 269          | 26 103 398                              |
| <b>Airija</b>      | 29 637 545                             | 19 003                     | 17 387 263         | 12 231 279                              |
| <b>Portugalija</b> | 29 514 596                             | 1 555 707                  | 15 998 198         | 11 960 691                              |
| <b>IŠ VISO</b>     | <b>345 616 784</b>                     | <b>71 324 213</b>          | <b>136 725 822</b> | <b>137 566 749</b>                      |

Sanglaudos fondo įsipareigojimai vykdomi iš diferencijuotų asignavimų. Kitaip tariant, mokėjimai vykdomi po to, kai yra paskiriamos lėšos. Jei visi projektai gyvendinami pagal sprendimus, neįvykdytų įsipareigojimų suma atsiranda „savime“, nes nuo sprendimo dienos iki likusios sumos išmokėjimo dienos paprastai praeina tam tikras laikas (dažniausiai nuo 4 iki 5 metų).

Norint kuo greičiau atsiskaityti už praeityje priimtus įsipareigojimus buvo toliau stengiamasi išmokėti prieš 2000 m. pradėti veiklai skirtus neišmokėtus asignavimus. Nuo 2006 m. pradžios išmokėta arba panaikinta beveik 40 % neišmokėtų

asignavimų. 2006 m. pabaigoje neišmokėtų asignavimų sumažėjo iki 2,7 % Sanglaudos fondo metinio biudžeto (palyginti su beveik 50 % 2002 m. pabaigoje, 39 % 2003 m. pabaigoje, 15 % 2004 m. pabaigoje ir 6,7 % 2005 m. pabaigoje). 2007 m. bus toliau stengiamasi mažinti neišmokėtų asignavimų sumą, bendradarbiaujant su už projektų įgyvendinimą ir susijusius mokėjimų prašymus atsakingomis nacionalinėmis valdžios institucijomis.

Išsamesnės informacijos apie 2006 m. valstybių narių patvirtintus projektus pateikiama šios ataskaitos priede.

## 2. EKONOMINĖ APLINKA IR SĄLYGOS

Tarybos reglamente dėl Sanglaudos fondo<sup>2</sup> nustatytos tam tikros šio fondo lėšų naudojimo makroekonominės sąlygos. Reglamente nustatyta, kad „fondas nebefinansuos jokių valstybės narės naujų projektų arba, jeigu yra dideli kelių etapų projektai, jokių naujų projekto etapų, jeigu Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, kvalifikuota balsų dauguma nustatys, kad valstybė narė, taikydama šį reglamentą, neįgyvendino [stabilumo ar konvergencijos programos] taip, kad būtų išvengta perviršinio šalies biudžeto deficito“. Ši nuostata atitinka Sanglaudos fondo nacionalinį biudžetą remiančios priemonės, padedančios valstybėms narėms išlaikyti griežtą makroekonominę valdymą, vaidmenį.

Keturios Sanglaudos fondo pagalbą gaunančios valstybės narės (Kipras, Vengrija, Lenkija ir Portugalija) taikė papildomas perviršinio deficito procedūros priemones. Nei vienos iš šių valstybių atžvilgiu dėl taikomų priemonių nereikėjo apsvarstyti galimybės sustabdyti fondo finansavimą.

2006 m. birželio mėn. Taryba nusprendė nutraukti procedūrą dėl Kipro, nes jis ištaisė 2005 m. perviršinį deficitą. 2006 m. birželio mėn. Komisija priėmė komunikatą dėl Portugalijos, kuriame nurodė, kad šalis šiuo metu taiko reikiamas priemones perviršiniui deficitui taisyti.

Nuo 2004 m., kai buvo imta taikyti perviršinio deficito procedūra, du kartus buvo nustatyta, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti – pirmą kartą 2005 m. sausio mėn., antrąjį – 2005 m. lapkričio mėn. Tačiau Komisija vis dėlto nerekomendavo Tarybai dėl šių atvejų sustabdyti Sanglaudos fondo įsipareigojimus. Kadangi Vengrija nėra euro zonos narė, jai taikoma konkreti leidžianti nukrypti nuostata dėl tolesnių perviršinio deficito procedūros etapų. Todėl po to, kai 2006 m. rugsėjo mėn. buvo pateikta patikslinta atnaujinta 2006 m. konvergencijos programa, Taryba galėjo pateikti Vengrijai rekomendacijas tik priimdama naują sprendimą pagal 104 straipsnio 7 dalį<sup>3</sup>. Jeigu valstybė nesilaikytų šių rekomendacijų, būtų taikomos 104 straipsnio 8 dalies nuostatos, kuriose numatyta galimybė sustabdyti Sanglaudos fondo įsipareigojimus.

2006 m. lapkričio mėn. Taryba priėmė Lenkijai skirtą sprendimą pagal 104 straipsnio 8 dalį, kuriame nustatyta, kad Lenkijos veiksmai perviršiniui deficitui ištaisyti pagal

---

<sup>2</sup> Remiantis Komisijos pateiktos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 kodifikuotos redakcijos 6 straipsniu.

<sup>3</sup> Europos bendrijos steigimo sutarties 104 straipsnis dėl perviršinio šalies biudžeto deficito.

2004 m. Tarybos rekomendacijas netinkami. Šis sprendimas buvo priimtas, remiantis 2005 m. atnaujintoje konvergencijos programoje ir 2006 m. pavasario fiskaliniame pranešime nustatytais tikslais. Tačiau pagal naujausią 2006 m. atnaujintą konvergencijos programą Lenkija ištaisys perviršinį deficitą iki 2007 m., iš dalies todėl, kad ji atitinka peržiūrėto Stabilumo ir augimo pakto taikymo reikalavimus ir dėl to galės atskaityti dalį išlaidų pensijų sistemos reformai.

Manoma, kad Graikija taiko tinkamas priemones perviršiniam deficitui taisyti: pagal 2005 m. vasario mėn. Tarybos sprendimą, priimtą remiantis 104 straipsnio 9 dalimi, 2006 m. Graikijos deficitas buvo mažesnis nei 3 % BVP. Trijose naujosiose valstybėse narėse, kuriose 2004 m. buvo nustatytas perviršinis deficitas (Čekijoje, Maltoje ir Slovakijoje) dėl biudžeto raidos neprireikė imtis tolesnių perviršinio deficito procedūros priemonių, nes 2004 m. gruodžio mėn. Komisija nusprendė, kad visos šios šalys ėmėsi efektyvių veiksmų Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti. Vis dėlto 2006 m. šiose šalyse nebuvo nutraukta perviršinio deficito procedūra. Vadovaudamasi Tarybos rekomendacijomis, Malta ištaisė šalies perviršinį deficitą 2006 m. Slovakija sumažins šalies deficitą iki mažesnio nei 3 % BVP 2007 m., o Čekija planuoja pasiekti šį tikslą 2010 m.

Reglamente dėl Sanglaudos fondo (2007–2013 m.)<sup>4</sup> paaiškinti keli neaiškumai dėl Sanglaudos fondo paramos teikimo sąlygų taikymo. Jame numatyta, kad pagal 104 straipsnio 8 dalį priimtais sprendimais Komisija gali siūlyti sustabdyti Sanglaudos fondo paramą. Savo ruožtu Taryba gali nuspręsti sustabdyti visų arba dalies įsipareigojimų vykdymą ir toks sprendimas galiojotų nuo kitų metų sausio 1 d. Jei vėliau Taryba, vykdydama perviršinio deficito procedūrą, nusprendžia, kad valstybė narė ėmėsi būtinų veiksmų deficitui ištaisyti, iš karto priimamas sprendimas nutraukti Sanglaudos fondo įsipareigojimų vykdymo sustabdymą. Buvo nustatytos sustabdytų įsipareigojimų pakartotinio įtraukimo į biudžetą taisyklės.

### **3. KOORDINAVIMAS SU TRANSPORTO IR APLINKOS POLITIKA**

#### **3.1. Transportas**

2006 m. transporto sektoriui teko šiek tiek mažiau nei pusė (49,2 %) visų Sanglaudos fondo įsipareigojimų. Kaip ir anksčiau, Komisija prašė valstybių narių skirti pirmenybę geležinkelių projektams. 2006 m. valstybių narių patvirtinti projektai nurodyti šios ataskaitos priede.

Transporto sektoriui Bendrijos parama teikiama koordinuotai iš keleto šaltinių: Sanglaudos fondo, ISPA, ERPF, pagal transeuropinių tinklų programas ir EIB paskolomis. Finansinė parama iš šių šaltinių daugiausia skiriama transeuropiniams transporto tinklams (TEN-T).

Vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1164/94 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1264/1999, 3 straipsniu, Sanglaudos fondas gali teikti pagalbą bendros

<sup>4</sup>

2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiantis Sanglaudos fondą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1164/1994.

svarbos transporto infrastruktūros projektams, kuriuos finansuoja valstybės narės ir kurie yra nurodyti TEN-T plėtros gairėse.

Bendrijos TEN-T plėtros gairės buvo nustatytos Sprendimu Nr. 1692/96/EB su pakeitimais. Sprendime nurodyta 30 prioritetinių visai Europai svarbių projektų ir valstybės narės raginamos teikti pirmenybę šiems projektams. Sprendimo Nr. 1692/96/EB 19 straipsnio a punkte nustatyta, kad teikdamos projektus, kurie turėtų būti finansuojami iš Sanglaudos fondo, valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 1164/94 10 straipsnį suteikia tinkamą pirmenybę Europai svarbiems projektams.

### **3.2. Aplinka**

2006 m. aplinkos sektoriui teko šiek tiek daugiau nei pusė (50,8 %) visų Sanglaudos fondo įsipareigojimų. Sanglaudos fondo remiami projektai padeda siekti su darniu vystymusi susijusių aplinkos politikos tikslų visų pirma prioritetinėse Šeštosios veiklos programos srityse, kaip antai gamtos išteklių valdymas, atliekų tvarkymas ir investicijos, kuriomis siekiama apriboti klimato kaitos poveikį. 2005 m. ir 2006 m. priimtos septynios oro, išteklių, atliekų ir perdirbimo, miesto aplinkos, dirvos, jūrų ir pesticidų sričių teminės strategijos yra susijusios su bendrai iš Sanglaudos fondo finansuojamais veiksmais. 2006 m. valstybių narių patvirtinti projektai nurodyti šios ataskaitos priede.

2006 m. Sanglaudos fondas padėjo įgyvendinti aplinkos apsaugos teisės aktus ne tik tiesiogiai finansuodamas infrastruktūras, bet ir skatindamas taikyti atitinkamas direktyvas – toks reikalavimas buvo nustatytas sąlygose paramai gauti. Šios paskatos visų pirma susijusios su teminėmis teritorinio pobūdžio intervencinėmis priemonėmis, skirtomis gamtai saugoti, kietosioms atliekoms ir nuotekoms tvarkyti bei poveikiui aplinkai vertinti (PAV).

Naujųjų valstybių narių stojimo aktuose nustatyti tarpiniai su aplinkos *acquis* susijusių investicijų tikslai. Todėl šios šalys vandens ūkio ir kietųjų atliekų tvarkymą priskyrė svarbiems išlaidų prioritetams. Dažniausiai norint įvykdyti pagrindinių direktyvų reikalavimus kietųjų atliekų tvarkymo, vandens ūkio (ypač miesto nuotekų valymo) ir oro kokybės srityse bei siekiant mažinti pramoninę taršą (integruotos taršos prevencijos ir kontrolės priemonėmis), reikia daug investuoti ir atsižvelgti į infrastruktūros poreikius. Todėl naujosios valstybės narės ypač svarbi Sanglaudos fondo parama aplinkos infrastruktūrai.

## **4. PATIKRINIMAI**

Iš keturių valstybių narių, kurios pirmos gavo pagalbą iš Sanglaudos fondo, trijose (Ispanijoje, Portugalijoje ir Graikijoje) buvo atlikti iš viso septyni auditai, per kuriuos buvo tikrinama, kaip šios šalys įgyvendina veiksmų planus ir vykdo 2004–2005 m. auditorių tikrintų Sanglaudos fondo projektų tolesnę priežiūrą. Be to, 2006 m. buvo tikrinama už Sanglaudos fondo projektų baigimą atsakingų institucijų veikla.

2006 m. Regioninės politikos generalinis direktoratas nustatė Sanglaudos fondo projektų užbaigimo tvarką, kuria siekiama užtikrinti, kad baigdamos šiems projektams vadovaujančiosios institucijos ir užbaigiančiosios institucijos teiktų

tinkamą informaciją, patvirtinančią galutinio prašymo kompensuoti išlaidas teisėtumą ir reguliarumą, nes priešingu atveju reikėtų taikyti finansinį koregavimą.

2006 m. atliekant 2004 m. į ES įstojusių valstybių narių auditą daugiausia dėmesio buvo skiriama auditams, per kuriuos buvo tikrinama, ar veiksmingai įgyvendinamos po 2005 m. sistemų auditų pateiktos rekomendacijos. Be to, buvo toliau tikrinamos bandomųjų projektų išlaidos. Ypač kruopščiai buvo nagrinėjama nacionalinių audito institucijų veikla, įskaitant sistemų audito kokybės tikrinimą, atrankinius patikrinimus ir kitus klausimus, susijusius su audito sertifikato rengimu. Iš viso buvo atlikta trylika audito misijų, įskaitant atliktas kartu su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF).

Kadangi patikimos konkursų rengimo ir sutarčių sudarymo procedūros yra ypač jautri sritis, 2005 m. buvo pradėtas tyrimas, per kurį daugiausia dėmesio buvo skiriama naujosiose valstybėse narėse po stojimo sudarytoms sutartims. Šiuo tyrimu buvo siekiama tiek užkirsti kelią galimiems pažeidimams, tiek ištaisyti padarytas klaidas. Per 2006 m. auditus buvo tikrinama, kaip laikomasi po ankstesnių auditų pateiktų rekomendacijų.

Generalinio direktorato 2006 m. metinėje veiklos ataskaitoje buvo pateikta teigiama nuomonė dėl 5 valstybių narių (Kipro, Estijos, Graikijos, Maltos ir Slovėnijos) valdymo ir kontrolės sistemų veikimo.

Nuomonė apie kitų valstybių narių (Čekijos, Vengrijos, Airijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Portugalijos, Slovakijos ir Ispanijos) valdymo ir kontrolės sistemų veikimą buvo sąlyginė, nes buvo nustatyta esminių trūkumų, veikiančių pagrindinės sistemos sudedamąsias dalis. Nei vienos valstybės narės atžvilgiu nebuvo pateikta neigiama nuomonė.

## **5. PAŽEIDIMAI IR PAGALBOS SUSTABDYMAS**

Vadovaudamosi Reglamento (EB) Nr. 1831/94<sup>5</sup> dėl pažeidimų ir neteislingai sumokėtų sumų išieškojimo bei šios srities informacinės sistemos organizavimo 3 straipsniu, aštuonios pagalbą gaunančios valstybės narės pranešė apie 228 pažeidimus, susijusius su 186 604 797 EUR Bendrijos įnašu. Dėl šių atvejų pradėti administraciniai ar teisiniai faktų tyrimai.

Vertėtų paminėti, kad apie daugumą šių atvejų (183) pranešė keturios valstybės narės, kurios pirmosios gavo Sanglaudos fondo pagalbą. Daugiausia buvo pranešta apie pažeidimus Graikijoje (103), iš viso susijusius su 117 856 924 EUR Bendrijos įnašu. Iš šios sumos tik 12 698 144 EUR dar nėra susigrąžinta, o likusi dalis buvo atskaityta iš Komisijai pateiktų galutinių mokėjimo prašymų. 2006 m. Reglamentas (EB) Nr. 1831/94 buvo dažniau nei anksčiau taikomas Ispanijoje – buvo pranešta apie 82 atvejus, susijusius su 44 472 847 EUR Bendrijos įnašu; iš šios sumos dar nesusigrąžinta 30 179 534 EUR. Iš 18 atvejų, apie kuriuos pranešė Portugalijos valdžios institucijos ir kurie yra susiję su 23 747 904 EUR Bendrijos įnašu, dar nesusigrąžinta apie 14 850 306 EUR.

---

<sup>5</sup> OL L 191, 1994 m. liepos 27 d., p. 9, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 168/2005, OL L 345, 2005 m. gruodžio 28 d., p. 15.

Iš naujųjų valstybių narių tik penkios (Lenkija, Čekija, Vengrija, Latvija ir Lietuva) pranešė Komisijai apie pažeidimus (atitinkamai 10, 6, 6, 2 ir 1 atvejį), kurie yra susiję su mažesnėmis nei minėtos sumos. Dalis su pažeidimais susijusių sumų buvo atskaityta prieš pateikiant mokėjimo prašymus Komisijai.

Kitos pagalbą gaunančios valstybės narės pranešė Komisijai, kad 2006 m. jos nepastebėjo jokių pažeidimų. Apie kai kuriuos atvejus, nustatytus atliekant nacionalines ir (arba) Bendrijos audito misijas, bus pranešta vėliau, vadovaujantis atitinkamu reglamentu.

Dauguma praneštų pažeidimų susiję su viešųjų pirkimų taisyklių taikymu, o likusieji atvejai – su netinkamų paramai gauti išlaidų teikimu.

2006 m. įsigaliojo naujojo 2007–2013 m. programavimo laikotarpio Reglamentas (EB) Nr. 1828/2006. Šio reglamento 4 skirsnyje „Pažeidimai“ reglamentuojama pranešimo apie pažeidimus tvarka. Šios skirsnio nuostatos taip pat taikomos Sanglaudos fondo projektams, patvirtintiems per naująjį programavimo laikotarpį. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1164/94 priimtiems sprendimams tebetaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1831/94.

2006 m. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) pradėjo tris bylas dėl su Sanglaudos fondu susijusios gautos informacijos. Dėl vieno iš šių atvejų buvo pradėta „stebėsenos byla“<sup>6</sup>, o du kiti atvejai bus įvertinti 2007 m. Jokių kontrolės misijų, susijusių su Reglamentu (EB) Nr. 2185/96<sup>7</sup>, atlikta nebuvo.

## 6. VERTINIMAS

Pataisyto Reglamento (EB) Nr. 1164/94 13 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija ir valstybės narės užtikrintų, jog būtų veiksmingai stebima ir vertinama, kaip įgyvendinami Sanglaudos fondo projektai. Tam reikia taikyti projektų vertinimo ir stebėjimo priemones, pagal kurias prireikus projektai būti koreguojami.

Jei būtina, Komisija ir valstybės narės kartu su Europos investicijų banku vertina visus bendrai finansuojamus projektus.

Projektus, kuriuos ketinama finansuoti iš Fondo lėšų, tvirtina Komisija, pritariant pagalbą gaunančiai valstybei narei. Su kiekvienu pagalbos prašymu pateikiama sąnaudų ir naudos analizė (SNA), kuria remiantis vertinami projektai. Sąnaudų ir naudos analizėje turi būti parodyta, kad per vidutinės trukmės laikotarpį gauta socialinė ir ekonominė nauda proporcinga panaudotiems finansiniams ištekliams. Komisija išnagrinėja šį vertinimą, vadovaudamasi sąnaudų ir naudos analizės gairėse<sup>8</sup> nustatytais principais. Šios 2003 m. paskelbtos gairės šiuo metu atnaujinamos.

---

<sup>6</sup> „Stebėsenos byloje“ kita institucija arba valstybė narė atlieka savo išorės tyrimą, nors ji taip pat galėtų atlikti OLAF.

<sup>7</sup> OL L 292, 1996 m. lapkričio 15 d., p. 2.

<sup>8</sup> [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf)

Taigi 2006 m. Komisija valstybėms narėms suteikė svarią metodinę pagalbą ir pajėgumų didinimo veiksmams padėjo joms tobulinti projektų *ex-ante* finansinės ir ekonominės analizės nuoseklumą. 2006 m. spalio mėn. Komisija priėmė SNA atlikimo metodikos gaires<sup>9</sup>. Šiame darbo dokumente nustatyta keletas bendrųjų SNA principų ir darbo taisyklių. Be to, jose valstybės narės raginamos parengti savo SNA gaires.

Komisija taip pat atlieka kai kurių pasirinktų projektų, bendrai finansuojamų iš Sanglaudos fondo, *ex-post* vertinimą. Naujausias vertinimas paskelbtas 2005 m. Jame išnagrinėta 200 pasirinktų 1993–2003 m. įgyvendintų projektų. Kitą *ex-post* vertinimą ketinama atlikti 2009 m.

## 7. NAUJOJI 2007–2013 M. REGLAMENTAVIMO SISTEMA

Sanglaudos fondo Reglamente (EB) Nr. 1164/94 nustatytos fondo veiklos taisyklės iki 2006 m. gruodžio 31 d. Atsižvelgdama į tai, kad prasideda naujasis programavimo laikotarpis (2007–2013 m.), Komisija parengė naujus Sanglaudos fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Europos socialinio fondo veiklos reglamentus.

Šie reglamentai buvo priimti 2006 m. Naujieji Sanglaudos fondo veiklos reglamentai:

- 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999;
- 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiantis Sanglaudos fondą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1164/94;
- 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (EB) Nr. 1828/2006, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 įgyvendinimo taisykles.

Su visais 2007–2013 m. galiojančiais reglamentais galima susipažinti interneto tinklavietėje  
INFOREGIO:  
[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713\\_en.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm)

## 8. INFORMAVIMAS IR VIEŠUMAS

Birželio 22 d. ir gruodžio 20 d. Briuselyje įvyko du informaciniai susitikimai su 25 valstybių narių atstovais. Per pirmąjį susitikimą Komisija pristatė galutinius 2006 m. asignavimus kiekvienai valstybei narei. Kadangi 2006-ieji yra paskutiniai programavimo laikotarpio metai, susitikime buvo pabrėžta, kad visi likę įsipareigojimų kreditai turi būti panaudoti iki gruodžio 31 d. Nenumatyta galimybė

---

9 Europos Komisijos Regioninės politikos GD, „Sąnaudų ir naudos analizės atlikimo metodikos gairės“, 2007–2013 m., Vertinimo skyriaus darbo dokumentas Nr. 4:  
[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/working/sf2000\\_en.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm)

pervesti kreditų iš kitų biudžeto eilučių. Be to, per susitikimą buvo pristatyta iniciatyva „Bendra parama projektams Europos regionuose remti“ (angl. JASPERS). Šia bendra Komisijos ir EIB iniciatyva siekiama padėti valstybėms narėms įvertinti techninius didelių projektų, kuriuos ketinama pateikti Komisijai, aspektus. Iniciatyva JASPERS bus įgyvendinama nuo 2007 m. Gruodžio mėn. susitikime Komisija pristatė Sanglaudos fondo projektų užbaigimo gairių projektą. Komisija primygtinai ragino atkreipti dėmesį į tai, kad: (i) užbaigiami projektai turi atitikti jiems taikytinus sprendimus; (ii) 2000–2006 m. galutinė projektų tinkamumo data lieka 2010 m. gruodžio 31 d.; (iii) projektams taikoma „vieno pakeitimo“ taisyklė. Galiausiai Komisija priminė, kad šis informacinis susitikimas – paskutinis rengiamas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1164/94. Nuo 2007 m. sausio 1 d. su Sanglaudos fondu susijusius klausimus spręs Fondų koordinavimo komitetas naujajame Reglamente (EB) Nr. 1083/2006 nustatyta tvarka.

2006 m. Komisija surengė du ERPF ir Sanglaudos fondo atstovų ryšiams susitikimus: birželio 15 d. ir gruodžio 5 d. Per šiuos susitikimus buvo aptartos įvairios ryšių su visuomene temos, paaiškinta naujųjų reglamentų taikymo tvarka ir pristatyti keli atvejų tyrimai bei bandomosios priemonės. Tokie susitikimai bus rengiami ir 2007 m.